

Bruselj, 24. april 2026
(OR. en)

8292/26

JEUN 55

DOPIS

Pošiljatelj:	predsedstvo
Prejemnik:	Odbor stalnih predstavnikov/Svet
Zadeva:	Kako zagotoviti, da bodo politike EU in nacionalne politike prilagojene mladim – <i>izmenjava mnenj</i>

V prilogi vam pošiljamo usmerjevalni dopis predsedstva o navedeni zadevi za izmenjavo mnenj na seji Sveta (izobraževanje, mladina, kultura in šport) 11. maja 2026.

Kako zagotoviti, da bodo politike EU in nacionalne politike prilagojene mladim

Usmerjevalni dopis predsedstva

(Svet za izobraževanje, mladino, kulturo in šport)

Sodelovanje na področju mladine na ravni EU se je v zadnjih dveh desetletjih občutno razvilo; pristop, ki je bil sprva sektorski, je postal celovitejši in medsektorski. Ta razvoj je odraz vse večje prepoznavnosti dejstva, da na življenje mladih vpliva vrsta medsebojno povezanih področij politike, vključno z izobraževanjem, zaposlovanjem, duševnim zdravjem, digitalizacijo in demokratično participacijo. Na podlagi sedanje strategije EU za mlade (2019–2027) je razsežnost mladih postala bolj vključena v politike, prek instrumentov, kot je mladinski dialog EU, se je povečala participacija, nagovorjena pa je bila tudi širša in bolj raznolika skupina mladih, zaradi česar se je povečala inkluzija.

Kljub temu napredku so, da bi zagotovili resnično prilagojenost politik EU in nacionalnih politik mladim, potrebna nadaljnja prizadevanja. Mladi se še naprej soočajo tako s trdovratnimi kot z novimi izzivi, ki med drugim zadevajo naraščajoče življenjske stroške, dostop do cenovno ugodnih stanovanj, duševno zdravje in dobro počutje ter neenakosti pri dostopu do izobraževanja, spretnosti in priložnosti. Glede na raziskavo Flash Eurobarometer 556 (2025)¹ skoraj štirje od desetih mladih Evropejcev in Evropejk menijo, da bi morala EU z naložbami podpreti predvsem cenovno dostopna stanovanja in življenjske stroške, takoj za tem pa izobraževanje, usposabljanje in spretnosti, duševno zdravje in dobro počutje. Iz teh ugotovitev je jasno razvidno, da potrebujemo politike, ki niso le namenjene mladim, temveč so tudi oblikovane z njihovim dejavnim sodelovanjem.

¹ Evropska komisija, Generalni direktorat za komuniciranje (2025). *Flash Eurobarometer 556 – EU challenges and priorities: Young people's views* (Izzivi in prednostne naloge EU: stališča mladih). Luxembourg: Urad za publikacije Evropske unije. <https://doi.org/10.2775/9830210>.

Obenem na življenje, dobro počutje in demokratično udejstvovanje mladih še naprej vpliva širši družbeni razvoj, katerega del je med drugim digitalna preobrazba, vključno s hitrim razvojem umetne inteligence ter širjenjem dezinformacij in spletnih tveganj. Zaradi tega je potreba po medsektorskem in v prihodnost usmerjenem pristopu k mladinski politiki, ki se odziva na spreminjajoče se razmere, s katerimi se danes soočajo mladi, še večja.

Mladi jasno izražajo željo, da bi bili smiselno vključeni v postopke odločanja, in pozivajo oblikovalce politik, naj upoštevajo njihove pomisleke in bolj prisluhnejo njihovim stališčem². Med mladinsko konferenco EU, ki jo je organiziralo ciprsko predsedstvo, so mladi razpravljali o tem, kako bi lahko politike EU bolj prilagodili mladim, kar bi bilo mogoče doseči z učinkovitim obravnavanjem njihovih potreb, krepitvijo smiselne participacije v vseh fazah cikla politike in boljšim nadaljnjim ukrepanjem institucij EU na podlagi priporočil, oblikovanih na mladinskih konferencah EU.

Da bi zagotovili prilagojenost politik mladim, bi moral biti vidik mladih vključen v celoten cikel politike, od zasnove in izvajanja do spremljanja in ocenjevanja. Med drugim bi lahko okrepili orodja za vključevanje razsežnosti mladih v politike, na primer preglede in ocene učinka z vidika mladih, s pomočjo katerih bi sistematično ocenjevali, kako politike vplivajo na mlade. Mladi se zavzemajo za bolj usklajeno in pregledno nadaljnje ukrepanje ter za to, da bi se njihovi prispevki v okviru participativnih procesov smiselno odražali v rezultatih politike.

Smiselna participacija mladih ostaja v središču oblikovanja politik, prilagojenih mladim. Čeprav so strukture, kot je mladinski dialog EU, postale bolj inkluzivne, mladi še naprej pozivajo k večjemu udejstvovanju v odločanju in k temu, da bi njihovi prispevki imeli konkretnjši učinek. Inovativna participativna orodja lahko dodatno prispevajo k temu, da so dosežene različne skupine mladih ter da se zagotovita inkluzivno udejstvovanje in aktivna participacija v demokratičnem življenju.

² Evropski parlament, Generalni direktorat za komuniciranje (2025). *Youth survey 2024* (Raziskava o mladih za leto 2024) (FL013EP). Luxembourg: Urad za publikacije Evropske unije. <https://doi.org/10.2861/3385523>.

Hkrati bi morale biti politike, prilagojene mladim, dostopne, razumljive, relevantne za življenjske izkušnje mladih in dolgoročno učinkovite. To med drugim pomeni, da bi bilo treba poenostaviti komuniciranje, zmanjšati upravna bremena, ocenjevati izvajanje in zagotavljati, da politike ostanejo inkluzivne in se odzivajo na spreminjajoče se potrebe. Kontinuirano izboljševanje in ohranjanje prilagojenosti mladim kot vodilnega načela v prihodnjem razvoju politike je lažje doseči z usklajenimi pristopi. V zvezi s tem je razvoj naslednje strategije EU za mlade po letu 2027 priložnost na ravni EU, da se nadgradijo obstoječi dosežki in hkrati odpravijo še nepremoščene vrzeli. Namen razprave je zagotoviti boljše razumevanje in izmenjavo dobrih praks, da bi poskrbeli za učinkovito odzivanje politik EU in nacionalnih politik na potrebe in želje mladih.

Vprašanja za ministre in ministrice:

1. Ali lahko navedete primere dobrih praks iz svoje države, ki so prispevale k večji prilagojenosti politik mladim? S kakšnimi izzivi ste se srečali in kako ste jih rešili?
 2. Ali imate konkretne zamisli ali predloge, s katerimi bi lahko zagotovili, da bo naslednja strategija EU za mlade bolj prilagojena mladim, zlasti v smislu participacije, izvajanja in učinka?
-